

належать вживання топонімів, власних назв, точних цифр на позначення різних явищ та фактів, вживання термінології у тематичних статтях, гендерно-нейтральних та політично коректних лексичних одиниць, використання синонімів, антонімів, загальновідомих скорочень та слів-зв'язок, що слугують посиланнями на інші джерела чи цитування.

Серед особливостей вербалізації суб'єктивності переважають ті мовні засоби, що відображають ставлення автора до події, або ж в певній мірі передають його емоційний стан. Суб'єктивність досягається шляхом використання різноманітних художніх засобів, колоронімів, ідіом, фразеологізмів, реалій, стійких клішованих виразів та розмовної лексики чи навіть сленгу. Усі перелічені засоби роблять тексти Інтернет-новин інформативними, цілісними та красномовними, що сприяє кращому сприйняттю інформації читачами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Виноградов С.И. Язык газеты в аспекте культуры речи. Москва: «Русский язык», 1996. 350 с.
2. Гол Дж. Онлайн-журналістика [пер. з англ. К. Булкін]. К.: «К.І.С.», 2005. 344 с
3. Демченко К.В. Функціонування іншомовних лексем у текстах публіцистичного стилю. Культура народів Причорномор'я. 2005. № 69. С. 170 – 172.
4. Кройчик Л. Система журналістських жанрів. Основи творчої діяльності журналіста. СПб., 2000. 132с.
5. Кулик О.Д. Основи журналістики : навчальний посібник. Переяслав-Хмельницький : «Видавництво КСВ», 2015. 152 с.
6. Яцимірська М. Г., Драган М. Медіатекст як продукт журналістської творчості (психолінгвістичний аналіз логічного сприйняття та емоцій). Вісник Львів. ун-ту., 2007. Вип. 30, С. 267-276.
7. BBC News. Режим доступу: <https://www.bbc.com/news>
8. Reuters. Режим доступу: <https://www.reuters.com/>

*Рибка Юліана
Науковий керівник – доц. Цепенюк Тетяна*

НЕОЛОГІЗМИ ЯК ДЖЕРЕЛО ЗБАГАЧЕННЯ МОВИ

Мова – не константа. Вона постійно розвивається, особливо завдяки словотворчій системі, появі нових словотворчих моделей слів чи зміни вже існуючих. Аби відповідати потребам сучасного суспільства у спілкуванні та закріпленні результатів пізнання навколишньої дійсності, мова перебуває у постійному стані еволюції. Тому поповнення лексики – це постійний процес, який здійснюється завдяки появі нових лексичних одиниць, які називають неологізмами.

Поняття «неологізм» походить від грецьких слів νέος — «молодий, новий» і λογισμός — «вислів, слово» [2]. Часто неологізмами вважають новостворені слова, фрази, вислови, які з'явилися в мові нещодавно, тобто на цьому етапі її розвитку, і перебувають у процесі входження в активний слововжиток [4]. Ось чому вони ще не включені до загальноживаної мови. В англійській мові термін «неологізм» був вперше офіційно зафіксований у 1772 році [1]. Розділ мовознавства, який вивчає нові слова, способи їхнього утворення, типи значень та сфер використання, називається неологією[1].

На позначення нових слів, мовознавці ще використовують такі терміни: неотвір, новотвір, нововведення, нове найменування, неонімінація, неонім, неонейм тощо[5]. Як бачимо, вже самим терміном усі ці поняття підкреслюють те, що вони позначають саме нові, нещодавно «народжені» слова. Але явище виникнення нових лексичних одиниць спричинило багато дискусій навколо себе, починаючи з того, що деякі мовознавці упереджено ставилися до нової лексики і запевняли, що неологізми «засмічують» народну мову та закінчуючи суперечкою щодо визначення цього мовного поняття [4; 5].

Деякі дослідники вважають, що неологізми – це слова, які нещодавно виникли у мові та позначають нові або ж вже усталені явища чи предмети Наприклад, *boffin* – a scientist who is considered to know a lot about science and not to be interested in other things. У цьому випадку слово *boffin* – синонім до *scientist*, але з трохи іншим семантичним відтінком [3; 7]. Інші ж лінгвісти переконані, що ці слова створені лише для позначення невідомого раніше поняття. Наприклад, *earthing* – a sport that combines running and swimming, in which the competitor dives off the end of the running track into the swimming pool. Тут слово *earthing* позначає повністю нове поняття [7].

Дискусії виникли і на рівні усвідомлення неологізмів. Одні лінгвісти розглядають термін «неологізм» у широкому спектрі мовних явищ. Тобто, до неологізмів вони відносять все нове у мові: нові слова, морфеми, словосполучення, фраземи і вислови [3]. Інші звужують це поняття та запевняють, що неологізм є «власне лексичною категорією», а морфеми, словосполучення і фраземи належать до інших рівнів мови, тому вони повинні розглядатися в різних галузях лінгвістичних наук, які відповідають їхньому мовному рівню [1; 5].

В чому ж особливість неологізмів та як їх відрізнити від інших слів? Ю.Н.Антюфеева виділила чотири критерії на виокремлення неологізмів серед інших слів [1; 6]:

1) часовий критерій – певний період часу виникнення неологізмів, який охоплює 10-25 років; 2) критерій незвичності на фоні мовних норм; 3) критерій лексикалізації – вживання слова мовцями, проте за ним ще відчувається ознака новизни; 4) лексикографічний критерій – фіксація нових слів у відповідних словниках нових слів.

Аналізуючи праці різних мовознавців, зокрема І. Г. Дегтяря, В.А.Звегінцева, Н.Д.Арутюнової, В.Г.Гака, виділяємо основні характеристики неологізмів: 1) новизна – кожне нове слово з'явилося нещодавно; 2) час появи – фактор «прив'язаності» слова до певного періоду та часу; 3) входження у мову – слова стають приналежністю мови; 4) соціальна приналежність – лексичні інновації позначають важливі поняття, які виникли в результаті розвитку різних сфер життя і діяльності людини; 5) номінативність – позначають певні предмети та явища; 6) словотвірна похідність – нові слова є результатом комбінації щонайменше двох словотвірних морфем; 7) узуальність – закріплені у загальному використанні; 8) номінативна факультативність – здебільшого слова сприймаються в їх класичних значеннях [3; 4].

Чому виникають нові лексичні одиниці?

- Через необхідність назвати нове поняття чи явище, яке з'явилося нещодавно і раніше не існувало (*declinism* – впевненість, що країна чи політична система піддається істотному і, скоріше за все, невідновному погіршенню).

- Щоб замінити слова, які вже існують, точнішими (*endism* – думка, що щось погане, яке існувало довгий проміжок часу, наближається до свого закінчення).

- Бо слова набувають нові значення (*bread* – гроші).

- Щоб надати образну назву певному предмету (*infoganda* – інформаційна пропаганда) [1; 6].

Існує безліч класифікацій неологізмів, проте найчастіше вони поділяються:

- за ступенем новизни мовної одиниці (абсолютні і відносні неологізми),
- за способом утворення (запозичені, словотвірні, семантичні),
- за видом мовної одиниці (неолексеми, неосеми, неофраземи),
- за видом означуваної реалії (нові реалії, старі, актуалізовані, відмираючі, неіснуючі) [4].

Щодо способів творення неологізмів, є декілька поширених варіантів. Одним з найбільш розповсюджених засобів утворення неологізмів в англійській мові є афіксація. Число афіксів, які використані при творенні нових слів, і їх дистрибуція зараз у край багаті і різноманітні. Найбільшим ступенем новизни володіють одиниці, створені за допомогою нових афіксів: *-on*, *-ase*, *-sd*, *-nik*, *eco-*, *mini-*, *maxi-*, *mega-*, *cine-*, *-oholic*, *-gate-*, *-natcher*, *flexi-*, *apses-* тощо [1].

Останнім часом значно зросла роль словоскладання. Прикладами неологізмів, утворених цим засобом можуть бути слова: *easy-to-use* – зручний, легкий у вживанні, *L-driver* – водій-початківець (англ.) [1].

Також помічаємо тенденцію до збільшення одиниць, які утворені способом злиття (контамінації/бленди). Наприклад, *workation* (*work + vacation*) – a holiday where you stay in a hotel or other accommodation and work from there, *maskne* – (*mask + acne*) – acne caused or made worse by wearing a mask [7].

Збагачення словника може здійснюватися й шляхом зміни значення вже існуючого слова. Найчастіше – це коли слово, що позначало спершу більш конкретне поняття, використовується для позначення більш загального поняття. Наприклад: *chiken hawk* – назва героя коміксів яструба Генрі – людина, яка підтримує воєнні дії, хоча колись вона докладала великих зусиль, щоб уникнути військової служби [1].

Словоскладання – це теж один із популярних способів творення нових лексичних одиниць, завдяки йому утворилися такі неологічні слова як *Zoomwear*, *coronavision*, *earworm* [7].

За допомогою конверсії утворилися неологізми, які ми часто зустрічаємо у медіа-текстах: дієслово *to spam* виникло від іменника *a spam* та дієслово *to google* – від слова *Google*, дієслово *to facerpm* – від іменника *a facerpm* [7]. Варто наголосити, що серед неологізмів можемо побачити й аббревіації (*Shape* – *Social Sciences, Humanities, and the Arts for People and the Economy*; *НІРА* – abbreviation for *high-intensity incidental physical activity*) та скорочення (*cli-fi* – скорочено від слів *climate* і *film / fiction*; *rando* – від слова *random*) [7].

Також часто спостерігається запозичення, як засіб поповнення словника неологізмами. Наприклад: *dolce vita* (з італійської) – солодке життя; *гуго* (з грецької) – тип бутерброда (тонкий шар підсмаженого м'яса на невеликому шматку хліба); *tobogann* (з канадської англійської) – атракціон з санями [1; 3].

Отож, поповнення мови неологізмами – це незмінне явище, яке допомагає їй залишатися сучасною та точною. Неологізми виникли в результаті розвитку різних сфер життя і діяльності людини та появи нових реалій у певний період. Завдяки новоутворенням ми можемо точніше передавати та зрозуміти інформацію. Серед особливостей лексичних інновацій є: новизна, час появи, входження в мову, соціальна приналежність, номінативність та узуальність. До функцій, які виконують неологізми відносять: збагачувальну, номінативну, замінну, уточнюючу, оновлюючу, відтворюючу та експресивну функцію. Розглянувши декілька нових слів, можемо сказати, що часто неологізми утворюються за допомогою контамінації, афіксації, словоскладання, аббревіації, рідше – завдяки скороченню та конверсії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дзюбіна О. І. Диференціальні ознаки неологізмів і okazіоналізмів. *Наук. вісн. ЛНУ ім. Івана Франка*. Серія: Іноземні мови. 2014. № 22. С. 78–84. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_in_mov_2014_22_13
2. Задорожний Б. М. Що таке розвиток і вдосконалення мови. *Іноземна філологія*. Львів: Світ, 1996. № 109. С. 3–8.
3. Звегинцев В. А. Теоретическая и прикладная лингвистика. Москва: ЛЕСИ, 2007. 36 с.
4. Клименко Л. О. Продуктивні моделі творення неологізмів. *Вісн. ПНУ ім. Василя Стефаника*. Філологія. Івано-Франківськ, 2001. № 7. 71 с.
5. Косович О.В. До питання про суть неологізму в сучасній лінгвістиці. URL: file:///D:/Games/zrgf_2012_2_12.pdf
6. 6Зацний Ю.А. Сучасний англomовний світ і збагачення словникового складу. Львів: ПАІС, 2007. 228 с.
7. Cambridge Dictionary: Веб-сайт. URL: <https://dictionaryblog.cambridge.org/tag/neologisms/>

Олеськів Марта
Науковий керівник – доц. Караневич Мар'яна

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙ В АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ МЕДИЧНИХ СЕРІАЛІВ

У сучасному світі перегляд серіалів стає з кожним днем все популярнішим серед глядачів різних вікових категорій. Це явище можна пояснити цілями їх створення. Перш за все, розробники серіалів мають на меті реалізацію розважальної функції аудіовізуальної продукції. Іншим не менш важливим завданням є залучення та утримання глядацької аудиторії для прокату реклами, яка і приносить значну частину прибутків компаній. Особливо популярними